

НАРЕДБА за прилагане на гаранциите по Договора за неразпространение на ядреното оръжие

Приета с ПМС № 244 от 27.10.2017 г., обн., ДВ, бр. 88 от 3.11.2017 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят условията и редът за:

1. събиране и предоставяне на информация и за водене на регистри за дейностите по Споразумението между Република Австрия, Кралство Белгия, Кралство Дания, Република Финландия, Федерална република Германия, Гръцката република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Португалската република, Кралство Испания, Кралство Швеция, Европейската общност за атомна енергия (ЕВРАТОМ) и Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) за прилагане на член III (1) и (4) от Договора за неразпространение на ядреното оръжие (78/164/ ЕВРАТОМ, съответно IAEA INFCIRC 193) (ДВ, бр. 23 от 2010 г.), наричано по-нататък "Споразумението";

2. събиране и предоставяне на информация за дейностите – предмет на Допълнителния протокол (1999/188 ЕВРАТОМ, съответно IAEA INFCIRC 193 add. 8) към Споразумението (ДВ, бр. 23 от 2010 г.), наричан по-нататък "Допълнителния протокол".

Чл. 2. Лица, които извършват дейности – предмет на Споразумението и на Допълнителния протокол, са:

1. лица, които строят, въвеждат в експлоатация, експлоатират или извеждат от експлоатация съоръжения по смисъла на тази наредба;

2. лица, които използват или съхраняват ядрен материал в количества, равни на един ефективен килограм или по-малки, в местоположения извън съоръжения, наричани по-нататък "държатели на малки количества ядрен материал";

3. лица, собственици на сгради или имоти, разположени на площадката на съоръжение, но извън съоръжението;

4. лица, които извършват услуги по покупка, продажба, износ, внос, превоз, вътреобщностна доставка или придобиване на ядрен материал или на уреди и апарати, съдържащи ядрен материал, както и презареждане на дефектоскопи или други апарати с използване на оборудване, съдържащо ядрен материал;

5. лица, които добиват руда, съдържаща уран или торий;

6. посредници при сключване на договори за доставка на ядрени материали;

7. лица, които извършват научноизследователски и опитно-конструкторски дейности, свързани с ядрения горивен цикъл, но без ядрен материал;

8. лица, които произвеждат оборудване, описано в Приложение I от Допълнителния протокол;

9. лица, които изнасят от Република България оборудване и неядрени материали, описани в Приложение II от Допълнителния протокол;

10. министерства, ведомства и организации, които изготвят или одобряват планове, стратегии и други документи, свързани с развитието на ядреногоривния цикъл, включително за планиране на научноизследователски и опитно-конструкторски дейности в тази област.

Чл. 3. (1) Лицата по чл. 2:

1. предоставят на председателя на агенцията за ядрено регулиране, наричана по-нататък "агенцията", информацията, необходима за изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от Споразумението, от Допълнителния протокол и от Регламент (Евратом) № 302/2005 на Комисията от 8 февруари 2005 г. за прилагане на предпазните мерки по Евратом (ОJ, L 54/1 от 28 февруари 2005 г.), наричан по-нататък "Регламент (Евратом) № 302/2005";

2. осигуряват необходимия достъп до обектите (места, инсталации, сгради, помещения) и необходимата информация на инспекторите на агенцията, инспекторите на МААЕ и на инспекторите от Европейската комисия в съответствие с изискванията на чл. 100, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 125, ал. 1, т. 4 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия.

(2) Лицата по чл. 2, т. 1 и 2 разработват и прилагат вътрешни правила и инструкции за регистриране и контрол на вида, количеството, местонахождението и движението на ядрения материал и неговото превозване в съответствие с изискванията, които произтичат от тази наредба и от Регламент (Евратом) № 302/2005.

(3) Информацията, предоставяна на агенцията, се изпраща на хартиен и на електронен носител, освен ако е указано друго.

Глава втора

ОСНОВНИ ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПЛОЩАДКАТА

Раздел I

Деклариране на основните технически характеристики

Чл. 4. Лицата по чл. 2, т. 1 предоставят в агенцията копия от декларациите с основните технически характеристики на съоръжението, изпратени в Европейската

комисия в изпълнение на изискванията на чл. 3 и приложение I на Регламент (Евратом) № 302/2005, в сроковете, посочени в чл. 4 на Регламент (Евратом) № 302/2005.

Чл. 5. (1) Държателите на малки количества ядрен материал подават декларация за основните технически характеристики пред председателя на агенцията по образец съгласно приложение № 1.

(2) В случаите на настъпили промени в декларираните по ал. 1 характеристики се уведомява председателят на агенцията до 30 дни след настъпването на промяната.

Раздел II

Общо описание на площадката за целите на Допълнителния протокол

Чл. 6. (1) Функциите на представител на площадката по смисъла на чл. 3, т. 2 от Регламент (Евратом) № 302/2005 се изпълняват от агенцията за всички площадки на територията на Република България.

(2) За целите на събирането и предоставянето на информация по този раздел за всяка конкретна площадка лицата по чл. 2, т. 1 определят отговорно лице, наричано по-нататък "отговорник на площадката". Когато на една площадка съоръженията се експлоатират от едно лице, то е отговорник на площадката. Когато на една площадка има съоръжения на повече от един експлоатиращ, отговорникът се определя съвместно от всички експлоатиращи, за което се уведомява председателят на агенцията.

Чл. 7. (1) Лицата по чл. 6, ал. 2 подават пред председателя на агенцията първоначална декларация за площадката, която трябва да отговаря на изискванията по чл. 2(а) (iii) от Допълнителния протокол, да съдържа общо описание на площадката, съгласно приложение II на Регламент (Евратом) № 302/2005 и да е отделна от декларацията по чл. 4.

(2) След подаването на първоначалната декларация по ал. 1 отговорникът на площадката представя на председателя на агенцията до 31 януари всяка календарна година актуализирана декларация за периода, обхващащ предходната календарна година.

(3) В случаите на настъпили промени спрямо декларираната информация от предходната година в актуализираната декларация по ал. 2 се докладват само измененията във вид на таблица, съпоставяща предишното и актуалното състояние.

(4) В случаите, когато не са настъпили промени спрямо декларацията от предходната година, е достатъчно да се уведоми писмено председателят на агенцията за това обстоятелство.

(5) При множество деклариранни промени през годините агенцията има право да поиска представяне на нова декларация по ал. 1.

Чл. 8. (1) Лицата по чл. 2, т. 3 представят на председателя на агенцията първоначална декларация, съдържаща общо описание на имота и намеренията за неговото използване, включително описание на всяка сграда и на помещения в сградата, в т. ч. площ и предназначение, в срок 60 дни от датата на придобиване на имота.

(2) След подаването на първоначалната декларация по ал. 1 лицата по чл. 2, т. 3 представят на председателя на агенцията до 31 януари всяка календарна година актуализирана декларация за периода, обхващащ предходната календарна година.

(3) В случаите на настъпили промени спрямо декларираната информация от предходната година в актуализираната декларация по ал. 2 се докладват само измененията във вид на таблица, съпоставяща предишното и актуалното състояние.

(4) В случаите, когато не са настъпили промени спрямо декларацията от предходната година, е достатъчно да се уведоми писмено председателят на агенцията за това обстоятелство.

(5) При множество декларирани промени през годините агенцията има право да поиска представяне на нова декларация по ал. 1.

Чл. 9. (1) Държателите на малки количества ядрен материал представят на председателя на агенцията първоначална декларация за общото описание на площадката съгласно приложение № 2.

(2) Декларацията по ал. 1 включва:

1. данни за помещенията и сградите, в които обичайно се съхранява и/или използва ядрен материал (уран, в т. ч. обеднен уран, и защити от обеднен уран, плутоний-239 и торий);

2. площ на помещението;

3. площ на сградата;

4. схема/карта/чертеж на помещението;

5. схема/карта/чертеж на разположението на помещението на етаж;

6. схема/карта/чертеж на разположението на сградата/сградите.

(3) При изготвянето на декларацията по ал. 1 се прилагат следните правила:

1. когато ядреният материал се съхранява и/или използва само в едно помещение, се прилага карта/схема/чертеж на самото помещение и на разположението му на етаж и схема/карта/чертеж на разположението на сградата, в която се намира помещението, спрямо съседните сгради;

2. когато ядреният материал се съхранява и/или използва в няколко сгради или когато няколко сгради са разположени на един и същ адрес, се прилага и карта/схема/чертеж на района с всички сгради, като на картата се отбелязват посоката "север" и сградите с ядрения материал;

3. когато ядреният материал се съхранява и/или използва в помещение/помещения на друга организация, се представя информация за наименованието на тази организация и основанието за използването на нейното/нейните помещение/помещения;

4. когато ядреният материал се използва единствено в полеви условия или на временни площадки, обособени в производствени помещения или на открито, се посочват данни само за помещението/помещенията и сградата/сградите, в което/които се съхранява, и пояснение с обстоятелствата, поради които ядреният материал не се използва в помещения.

(4) След подаването на първоначалната декларация по ал. 1 държателите на малки количества ядрен материал представят на председателя на агенцията до 31 януари всяка календарна година актуализирана декларация за периода, обхващащ предходната календарна година.

(5) В случаите на настъпили промени спрямо декларираната информация от предходната година в актуализираната декларация по ал. 4 се докладват само измененията във вид на таблица, съпоставяща предишното и актуалното състояние.

(6) В случаите, когато не са настъпили промени спрямо декларацията от предходната година, е достатъчно да се уведоми писмено председателят на агенцията за това обстоятелство.

Глава трета

ОТЧИТАНЕ НА ЯДРЕНИЯ МАТЕРИАЛ

Раздел I

Система за контрол и отчет на ядрения материал

Чл. 10. (1) Лицата по чл. 2, т. 1 поддържат система за контрол и отчет на ядрените материали в съответствие с изискванията на чл. 7 – 9 от Регламент (Евратом) № 302/2005.

(2) Отчетните и експлоатационните записи трябва да са достъпни за инспекторите от агенцията, Европейската комисия и от МААЕ на хартиен и/или електронен носител.

Чл. 11. (1) Държателите на малки количества ядрен материал поддържат система за контрол и отчет на ядрения материал.

(2) Системата за контрол и отчет по ал. 1 включва отчетни и експлоатационни записи.

(3) Експлоатационните записи включват, където е приложимо:

1. данните, използвани за определяне на измененията в количеството и състава на ядрения материал;

2. списъка на наличните бройки и тяхното местоположение;

3. данните от вземането на проби и анализи и изразходване на материали.

(4) Отчетните записи съдържат информация за количеството (тегло и брой), вида, формата и състава на ядрените материали, както и идентификационни номера.

(5) Отчетните записи съдържат:

1. всички изменения в наличността, така че регистрираната наличност да може да бъде определена по всяко време;

2. всички резултати от измерванията и преброяванията, използвани за определяне на физическата наличност.

(6) За всяка промяна в наличността се посочва датата на изменението, видът на изменението и когато изменението е закупуване, продажба, трансфер, отдаване за ползване – се указва и изпращащата или съответно получаващата страна.

Раздел II

Регистри

Чл. 12. (1) Лицата по чл. 2, т. 1 поддържат регистър/регистри за наличието и движението на ядрен материал между отделните точки в зоната на материален баланс (ЗМБ) и между различните ЗМБ.

(2) Лицата по чл. 2, т. 1, които експлоатират ядрени реактори или съоръжения за съхранение на ядрено гориво, водят следните регистри за преместването на ядрени материали между отделните ключови точки на измерване (КТИ) в ЗМБ и между различните ЗМБ, когато е приложимо:

1. главни отчетни книги (за уран и плутоний) – за регистриране движението на ядрения материал към ЗМБ и от нея (за всяка ЗМБ се води отделна книга);

2. книга за свежо ядрено гориво (за всяко хранилище на свежо гориво поотделно);

3. книга за активната зона на реактора – за регистриране на ядрения материал в активната зона на всеки реактор;

4. книги (за уран и плутоний) за отработено ядрено гориво – за регистриране движението на ядреното гориво в басейните за отлежаване на касетите и хранилища за отработено ядрено гориво;

5. инвентарна книга на горивните касети (по номер, тип и обогатяване) за движението и действителното разположение на всяка горивна касета поотделно;

6. отчетна карта на горивната касета, която съдържа информация за нейната история: датата на производство, датата на получаване, съдържанието на уран и делящи се изотопи,

движението в различни КТИ и ЗМБ, координатите на работа в реактора, отработените ефективни денонощия, дълбочината на изгаряне и датата на излизане от ЗМБ;

7. книга за регистриране на извозеното от държавата отработено ядрено гориво.

Чл. 13. Държателите на малки количества ядрен материал водят следните регистри за наличие и преместване на ядрени материали:

1. инвентаризационни описи;
2. приходно-разходна книга за отчет, разходване и движение на ядрените материали.

Раздел III

Информация, предоставяна от лицата по чл. 2, т. 1

Чл. 14. (1) Лицата изпращат в агенцията на електронен носител копия от отчетните доклади, изпратени в Европейската комисия, както следва:

1. за първоначално регистрираната наличност – съгласно изискванията на чл. 11 и приложение № 5 от Регламент (Евратом) № 302/2005;

2. за измененията в наличността (ICR) – съгласно изискванията на чл. 12 и приложение № 3 от Регламент (Евратом) № 302/2005;

3. за материалния баланс (MBR) – съгласно изискванията на чл. 13 и приложение № 4 от Регламент (Евратом) № 302/2005;

4. списъка на физическата наличност (PIL) – съгласно изискванията на чл. 13 и приложение № 5 от Регламент (Евратом) № 302/2005.

(2) Сроковете за изпращане на копия от отчетните доклади в агенцията са сроковете, указани за съответните отчетни доклади в Регламент (Евратом) № 302/2005.

Чл. 15. (1) Лицата уведомяват агенцията за предстоящи планови премествания на ядрен материал между две ЗМБ на територията на Република България в срок не по-късно от 15 дни преди преместването.

(2) В случаите, когато се налагат непланови премествания на ядрен материал между две ЗМБ или две КТИ, лицата уведомяват агенцията незабавно след възникване на необходимостта от преместването.

Чл. 16. (1) Лицата изпращат в агенцията на електронен носител копия от специалните доклади, които се изпращат в Европейската комисия, при възникване на обстоятелствата, посочени в чл. 15 и 22 на Регламент (Евратом) № 302/2005, и изготвени в съответствие с изискванията на чл. 14 от Регламент (Евратом) № 302/2005.

(2) Специалните доклади по ал. 1 и съответните подробности и обяснения, които могат да бъдат поискани от председателя на агенцията, от Европейската комисия или от МААЕ, се изпращат незабавно до агенцията, съответно до Европейската комисия, съгласно разпоредбите на Регламент (Евратом) № 302/2005.

(3) Специалните доклади се изпращат в агенцията и когато по технологични причини са повредени или са снети пломби на МААЕ или на Европейската комисия.

(4) Когато по технологични причини се предвижда планово снемане на пломби на МААЕ или на Европейската комисия, лицата изпращат уведомяване до Европейската комисия и до председателя на агенцията в срок не по-късно от 15 дни преди датата на снемането им.

Чл. 17. (1) Лицата, които експлоатират ядрени реактори, уведомяват Европейската комисия и агенцията за датата на спиране на реактора за презареждане и за датата, на която новозаредената активна зона ще е готова за проверка от инспекторите на МААЕ, Европейската комисия и на агенцията.

(2) Уведомяването по ал. 1 се извършва възможно най-рано, но не по-късно от 7 дни преди съответната дата. При възникването на необходимост от промяна на посочената дата уведомяването се извършва незабавно.

Чл. 18. (1) Допуска се разпоредбите на чл. 14 – 17 да не се прилагат за ЗМБ, когато ядреният материал отговаря на указаното в чл. 19 на Регламент (Евратом) № 302/2005.

(2) Лицата със ЗМБ, отговарящи на условията по ал. 1, изпращат на хартиен носител копие до агенцията на искането за дерогация до Европейската комисия, изготвено съгласно приложение IX от Регламент 302/ 2005.

(3) Лицата, получили дерогация по ал. 2, изпращат в агенцията копия от докладите, изпратени в Европейската комисия съгласно изискванията на чл. 19 от Регламент (Евратом) № 302/2005, и в сроковете, посочени в него.

(4) В случай че съответната ЗМБ престане да отговаря на условията по ал. 1, лицата уведомяват Европейската комисия и председателя на агенцията възможно най-бързо, но не по-късно от 15 дни след края на месеца, в който се е състояла промяната.

Чл. 19. (1) За целите на планирането на контролната дейност на МААЕ и на агенцията лицата представят в агенцията копия от следната информация, представена в Европейската комисия съгласно чл. 5 на Регламент (Евратом) № 302/2005:

1. предварителната програма за дейностите на основата на указанията, дадени в приложение XI на Регламент (Евратом) № 302/2005, включваща и приблизителните дати за извършване на физическа инвентаризация – всяка календарна година не по-късно от 30 ноември;

2. програмата за физическата инвентаризация – най-малко 40 дни преди началото на нейното извършване.

(2) Лицата уведомяват незабавно Европейската комисия и агенцията за настъпили промени в програмите по ал. 1.

Чл. 20. (1) Лицата представят в агенцията копия от уведомлението за извършен внос, износ, вътреобщностна доставка или придобиване, което се изпраща в Европейската комисия съгласно изискванията на глава IV на Регламент (Евратом) № 302/2005 в срок не

по-късно от 15 работни дни преди очакваната дата на получаването/изпращането.

(2) За целите на физическата защита на ядрения материал формата и начинът на изпращане на уведомлението трябва да отговарят на изискванията на наредбата по чл. 113, ал. 4 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия относно защитата на информацията при превоз на ядрен материал.

(3) В случаите на възникване на обстоятелствата по чл. 22 на Регламент (Евратом) № 302/2005 лицата, извършили уведомяването по ал. 1, изпращат на електронен носител в агенцията копие от специалния доклад, изпратен на Европейската комисия съгласно чл. 14 на Регламент (Евратом) № 302/2005.

(4) Всякакви промени в датите за опаковане преди изпращането, превоза и разопаковането на ядрения материал, които не изискват специален доклад, се докладват до председателя на агенцията незабавно с указване на новите дати.

Чл. 21. По искане на агенцията подробности и разяснения по предоставената информация по този раздел се представят в агенцията в срок до 10 работни дни след искането.

Раздел IV

Информация, предоставяна от лицата по чл. 2, т. 2

Чл. 22. (1) За целите на прилагане на гаранциите държателите на малки количества ядрен материал извършват инвентаризация на наличните количества ядрен материал ежегодно през септември.

(2) Инвентаризационният опис на всички ядрени материали се изготвя във формата и съдържанието, посочени в приложение № 3, и се изпраща в агенцията в срок до 7 работни дни след датата на извършване на инвентаризацията.

(3) В случай на настъпили изменения в инвентарното количество на ядрените материали в сравнение с посоченото в описа от предходната инвентаризация към описа по ал. 1 се прилагат:

1. описание на обстоятелствата, довели до тези изменения, например: изразходване, преместване, покупка, продажба и др.;

2. копия от съответните документи, удостоверяващи настъпилите изменения.

(4) Месецът, в който се извършва инвентаризацията по ал. 1, може да се промени от агенцията в съответствие с програмата и графика на годишната инспекция за верификация на извършената инвентаризация, провеждана от Европейската комисия и МААЕ.

(5) В случаите по ал. 4 агенцията уведомява своевременно лицата по ал. 1 за промяната.

Чл. 23. (1) Държателите на малки количества ядрен материал определят отговорно длъжностно лице за предоставяне на информация и съдействие на място при провеждането

на инспекции от Европейската комисия, МААЕ и от агенцията.

(2) Контактните данни на отговорното длъжностно лице по ал. 1 се предоставят на агенцията ежегодно заедно с инвентаризационния опис, както и при промяна в данните.

Чл. 24. (1) Държателите на малки количества ядрен материал уведомяват писмено председателя на агенцията за следните дейности, свързани с ядрен материал и/или с уреди, апарати и източници на йонизиращо лъчение, съдържащи ядрен материал:

1. временно предаване на друго лице, включително с цел ремонт или презареждане на уред с радиоактивен източник, както и последващото обратно получаване;

2. получаване за временно управление, включително с цел ремонт или презареждане на уред с радиоактивен източник, както и последващото обратно връщане;

3. покупка;

4. продажба;

5. наемане/отдаване под наем;

6. отдаване/приемане за безвъзмездно ползване;

7. погребване;

8. изразходване, включително чрез разрешени изхвърляния в околната среда.

(2) Писменото уведомяване по ал. 1 се извършва в срок 10 дни от възникването на съответните обстоятелства.

(3) За открити източници на йонизиращи лъчения, съдържащи ядрени материали, при които изразходването им може да се приеме за малки изменения в наличността, изразходването може да се групира и уведомяването на председателя на агенцията се извършва в срок 10 дни след изтичането на всяко тримесечие.

(4) Уведомяването по ал. 1 и 3 включва и данни за: масата на ядрения материал, типа на ядрения материал, химическата и физическата форма, както и фабричния или инвентарния номер на устройството или радиоактивния източник, ако е приложимо, датата, номера или друга идентификация на документа, който удостоверява дейността (протокол, уведомление и др.).

(5) В случаите по ал. 1, т. 1 – 7 се посочват данни за:

1. получаващото/изпращащото лице;

2. получаващата/изпращащата държава;

3. предишния/новия собственик/ползвател;

4. предишното/новото обичайно местоположение на ядрения материал;

5. кода на зоната на материален баланс на получателя/изпращача, ако е известен.

Чл. 25. По искане на агенцията подробности и разяснения по предоставената по този раздел информация се представят в агенцията в срок 10 работни дни след искането.

Раздел V

Информация, предоставяна от лицата по чл. 2, т. 4

Чл. 26. (1) Лицата уведомяват председателя на агенцията в срок до пет работни дни от извършването на следните услуги:

1. покупка, продажба, износ, внос, вътреобщностна доставка или придобиване на ядрен материал или на радиоактивни източници, съдържащи ядрен материал;

2. покупка, продажба, износ, внос, вътреобщностна доставка или придобиване на следните уреди и апарати, съдържащи биологична защита от обеднен уран: дефектоскопи, радиационни глави, гама-облъчватели, контейнери за съхранение, транспортни и транспортно-презарядни контейнери, колиматори;

3. покупка, продажба, износ, внос, вътреобщностна доставка или придобиване на радиоактивен източник в случаите, когато при услугата се използва транспортен или транспортно-презаряден контейнер, съдържащ биологична защита от обеднен уран;

4. изпращане за презареждане или получаване след презареждане на дефектоскопи или радиационни глави, съдържащи биологична защита от обеднен уран;

5. изпращане за презареждане или получаване след презареждане на радиоактивен източник в случаите, когато при услугата се използва транспортен или транспортно-презаряден контейнер, съдържащ биологична защита от обеднен уран;

6. изпращане на излязъл от употреба радиоактивен източник в случаите, когато при услугата се използва транспортен или транспортно-презаряден контейнер, съдържащ биологична защита от обеднен уран.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа реквизитите по чл. 24, ал. 5 и е придружено от съответната документация, потвърждаваща извършването на услугата (копия от протоколи, договори и др.).

Чл. 27. За целите на контролната дейност на агенцията посредниците при сключването на договори за доставка на ядрени материали съхраняват всички записи, свързани със сделките, извършени от тях, съгласно разпоредбите на чл. 28 на Регламент (Евратом) № 302/2005 за срок не по-малко от пет години след изтичането на договора.

Чл. 28. По искане на агенцията подробности и разяснения по предоставената по този раздел информация се представят в агенцията в срок 10 работни дни след искането.

Глава четвърта

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 29. Лицата по чл. 2, т. 5 предоставят в агенцията копия от информацията, която изпращат в Европейската комисия в съответствие с изискванията на чл. 24 и 25 от Регламент (Евратом) № 302/2005, в съответните срокове, посочени в Регламент (Евратом) № 302/2005.

Чл. 30. (1) Лицата по чл. 2, т. 1 прилагат изискванията на чл. 30 – 33 на Регламент (Евратом) № 302/2005 по отношение на преработката, преноса и предаването на отпадъци.

(2) Лицата изпращат до председателя на агенцията копие от уведомлението до Европейската комисия за съответните дейности по ал. 1.

Чл. 31. (1) Държавно предприятие "Радиоактивни отпадъци" уведомява агенцията за получени по реда на наредбата по чл. 77, ал. 3 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия радиоактивни отпадъци, съдържащи ядрен материал, в срок 10 дни след изтичането на месеца, в който са получени.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. данните за лицето, което предава отпадъците, съдържащи ядрен материал;
2. количеството (тегло и брой), вида, формата и състава на материалите по т. 1, както и идентификационните номера, когато е приложимо;
3. номера и датата на протокола за приемането.

Глава пета

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ДОПЪЛНИТЕЛНИЯ ПРОТОКОЛ

Чл. 32. Лицата по чл. 2, т. 7 представят на председателя на агенцията декларация, съдържаща списък и кратко описание на темите, свързани с ядрения горивен цикъл, по които е работено през предходната календарна година.

Чл. 33. (1) Лицата по чл. 2, т. 8 представят на председателя на агенцията декларация за дейността си през предходната календарна година.

(2) Декларацията по ал. 1 съдържа:

1. списък на местата, където се извършва производството, включително данни за географското им местоположение;
2. списък на оборудването, което се произвежда, и данни за произведените количества;
3. списък на местата, за които има поставени ограничения за достъп.

Чл. 34. Декларациите по чл. 32 и 33 се представят на председателя на агенцията всяка година до 31 март.

Чл. 35. (1) Лицата по чл. 2, т. 5 представят на Европейската комисия с копие до председателя на агенцията декларация с информация за:

1. местоположението на мината или съоръжението за преработка на рудата, в т. ч. географските координати;

2. експлоатационното състояние на мината или на съоръжението за преработка (в експлоатация, временно или постоянно спрени от експлоатация, изведени от експлоатация);

3. годишната производителност на мината или съоръжението за преработване.

(2) Декларацията по ал. 1 се представя на Европейската комисия и на председателя на агенцията всяка година до 31 март.

Чл. 36. (1) Лицата по чл. 2, т. 9 уведомяват писмено председателя на агенцията за всеки извършен износ на оборудване и неядрени материали, описани в Приложение II от Допълнителния протокол.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. идентификацията и количеството на оборудването или материала;

2. мястото, в което се предвижда използването в получаващата държава;

3. датата на износа.

(3) Уведомяването по ал. 1 се извършва в срок до един месец от извършването на износа.

Чл. 37. (1) Компетентният орган по Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба изпраща на председателя на агенцията копия от издадените от него съгласно същия закон разрешения за износ или трансфер от територията на Република България на оборудване и неядрени материали, описани в Приложение II от Допълнителния протокол.

(2) Компетентният орган по Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба изпраща на председателя на агенцията копия от издадените и от получените съгласно същия закон удостоверения за внос и декларации за трансфер до територията на Република България на оборудване и неядрени материали, описани в Приложение II от Допълнителния протокол.

(3) Уведомленията по ал. 1 и 2 се извършват в срок един месец от издаването на разрешението или на удостоверението, съответно от получаването на декларацията.

Чл. 38. (1) Министерствата, ведомствата и организациите по чл. 2, т. 10 представят на председателя на агенцията планове за предстоящия 10-годишен период, свързани с развитието на ядреногоривния цикъл, включително планираните научноизследователски и опитно-конструкторски дейности.

(2) Информацията по ал. 1 се представя в писмена форма всяка година до 31 март.

Чл. 39. За целите на извършване на проверки от инспекторите на МААЕ, на Европейската комисия и на агенцията лицата по чл. 32 – 36 съхраняват документацията за извършените дейности – предмет на Допълнителния протокол, за срок не по-малко от 10 години след прекратяването на дейността.

Чл. 40. Председателят на агенцията може да поиска допълнителна информация по тази глава от всички лица, които осъществяват дейности – предмет на Допълнителния протокол.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Бройка" е идентифицируема единица, съдържаща ядрен материал, например горивна касета, горивен елемент, дефектоскоп, радиационна глава, контейнер, колиматор, опаковка със съответното химично съединение, закрит радиоактивен източник, уред за технологичен контрол с вграден радиоактивен източник, съдържащ ядрен материал, и др.

2. "Ефективен килограм" е специална единица, използвана при прилагането на гаранциите по отношение на ядрения материал, определена, както следва:

а) за плутоний – неговата маса в килограми;

б) за уран с обогатяване 0,01 (1 %) и повече – неговата маса в килограми, умножена по квадрата на обогатяването му;

в) за уран с обогатяване, по-малко от 0,01 (1 %) и по-голямо от 0,005 (0,5 %) – неговата маса в килограми, умножена по 0,0001;

г) за обеднен уран с обогатяване 0,005 (0,5 %) и по-малко и за торий – тяхната маса в килограми, умножена по 0,00005.

3. "Зона на материален баланс" (ЗМБ) е зона, в която има ядрен материал или се предвижда неговото разполагане, така че за целите на определяне на материалния баланс количеството на ядрения материал при всяко преместване вътре във или извън тази зона може да се определи и физическата наличност на ядрения материал в тази зона може при необходимост да се определи, като се следват определени процедури.

4. "Изведено от експлоатация съоръжение" е всяко съоръжение или място, чиито конструкции и оборудване, необходими за използването му, са демонтирани или са приведени в негодно за експлоатация състояние, така че не се използва за съхраняване и не може повече да се използва за манипулиране, преработване или използване на ядрен материал.

5. "Изразходване на ядрен материал" е загубата или намаляването на количеството ядрен материал вследствие на лабораторни опити, извършване на анализи и др.

6. "Ключова точка на измерване" е мястото, където ядреният материал е достъпен в такава форма, че може да се измери, за да се определи движението на материала или наличността, включително, но не само, местата, където ядреният материал влиза във, излиза от или се съхранява в ЗМБ.

7. "Малко количество ядрен материал" е ядрен материал в количество, равно на един ефективен килограм или по-малко.

8. "Местоположения извън съоръженията" е всяка инсталация или всяко местоположение, което не е съоръжение, където обикновено се използва ядрен материал в количество, равно на един ефективен килограм или по-малко.

9. "Отпадък" е ядрен материал в такава концентрация или химическа форма, че се разглежда като невъзстановяем от практическа или икономическа гледна точка и който може да бъде погребан.

10. "Площадка" е понятието, определено в Регламент (Евратом) № 302/2005. За местоположения извън съоръженията площадката може да се ограничава до сградата/сградите, в която/които обичайно се използват и/или съхраняват малки количества ядрен материал.

11. "Регистрирана наличност" на ядрен материал в ЗМБ е алгебричната сума от последната установена физическа наличност в тази ЗМБ и всички изменения в наличността, станали след това.

12. "Съоръжение" е реактор, критична сборка, инсталация с "нулева мощност", завод за конверсия, завод за производство, завод за преработване, инсталация за разделяне на изотопи, самостоятелно хранилище, инсталация за производство на руда, инсталация за обогатяване на руда, инсталация за манипулиране, съхраняване и преработка на отпадъци, както и всяко друго място за производство, разделяне, преработване, съхранение или каквото и да е използване на ядрен материал в количества, превишаващи един ефективен килограм.

13. "Уреди и апарати, съдържащи ядрен материал" са: уред за технологичен контрол с вграден радиоактивен източник, съдържащ ядрен материал, дефектоскоп, колиматор, радиационна глава, гама-облъчвател или други, оборудвани с биологична защита, съдържаща обеднен уран.

14. "Физическа наличност на ядрен материал" е сумата от всички измерени или оценени количества ядрен материал, които са налични към даден момент в рамките на ЗМБ, получена в съответствие с определени процедури.

15. "Ядрен материал" са руди, изходни материали или специални дялящи се материали, както са описани в чл. 197 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) (ОJ, С 84/1 от 30.03.2010 г.).

§ 2. Предоставянето на информация по тази наредба не отменя задълженията за предоставяне на информация в агенцията, определени в други наредби, издадени за

прилагане на Закона за безопасно използване на ядрената енергия, или определени в условията на издадените от агенцията лицензи и разрешения.

§ 3. Задълженията за извършване на инвентаризация от лицата по чл. 2, т. 2 не отменят задълженията за извършването на инвентаризация на радиоактивните вещества, определени в други наредби, издадени за прилагането на Закона за безопасно използване на ядрената енергия, или определени в условията на издадени от агенцията лицензи и разрешения.

§ 4. С наредбата се осигурява изпълнението на задълженията на председателя на агенцията по прилагането на Споразумението, на Допълнителния протокол и на Регламент (Евратом) № 302/2005.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. Лицата по чл. 2, т. 1, които експлоатират или извеждат от експлоатация заварени съоръжения и вече са представили в агенцията декларация за основните технически характеристики, първоначална декларация за площадката и отчетен доклад за първоначално регистрираната наличност, не представят първоначалната информация съгласно чл. 4, чл. 7, ал. 1 и чл. 14, ал. 1, т. 1.

§ 6. Лицата по чл. 2, т. 2, които на основание чл. 125, ал. 1 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия вече са представили в агенцията декларация за основните технически характеристики и първоначална декларация за общо описание на площадката, не представят първоначалната информация съгласно чл. 5, ал. 1 и чл. 9, ал. 1.

§ 7. (1) В случаите, когато на една площадка има съоръжения на повече от един експлоатиращ, лицата по чл. 2, т. 1, притежаващи съоръжения на площадката, уведомяват председателя на агенцията за изборния в съответствие с чл. 6, ал. 2 отговорник на площадката в срок три месеца от датата на влизане в сила на наредбата.

(2) Уведомяването по ал. 1 не е необходимо, когато вече е посочен такъв отговорник.

§ 8. В срок 18 месеца от датата на влизането в сила на наредбата лицата по чл. 2, т. 1 и 2 привеждат системите си за отчет и контрол на ядрения материал в съответствие с изискванията на глава трета.

§ 9. В срок 60 дни от датата на влизането в сила на наредбата лицата по чл. 2, т. 3, придобили имоти преди датата на влизането в сила на наредбата, представят на председателя на агенцията първоначална декларация по чл. 8, ал. 1.

§ 10. Председателят на агенцията дава указания по прилагането на наредбата и при необходимост издава писмени ръководства за нейното прилагане.

§ 11. Отменя се Наредбата за условията и реда за събиране и предоставяне на информация и за водене на регистри за дейностите – предмет на гаранциите по Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДВ, бр. 74 от 2004 г.).

§ 12. Наредбата се приема на основание чл. 126 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия.

Приложение № 1

към чл. 5, ал. 1

Основни технически характеристики на държатели на малки количества ядрен материал

№ по ред	Обект ¹	Местоположение на	Оператор на обекта ³	Притежател и/или	Вид на ядрения	Описание на ядрения	Употреба на ядрения
----------	--------------------	-------------------	---------------------------------	------------------	----------------	---------------------	---------------------

		обекта2		ползвател на ядрения материал в обекта4	материал5	материал6	матери

Забележки:

1 Данни за обекта – лаборатория, хранилище, отделение и други, в които обичайно се съхраняват и/или използват малки количества ядрен материал (ЯМ); включват се всички обекти, в които се съхранява, използва или може да се съхранява или използва ЯМ съгласно издадените лицензи и разрешения, в т. ч. тези, за които срокът на лиценза и/или разрешението е изтекъл, но все още съхраняват ЯМ; под "обект" се разбира мястото, където физически се намира или използва ЯМ, а не седалището или адресът за кореспонденция на фирмата; възможно е един лицензиант да има няколко обекта, като в този случай се посочва всеки обект поотделно и за него се предоставя информацията, посочена по-горе.

2 Данни за местоположението на обекта – адрес и/или географски координати, координати за връзка – адрес, телефон, факс, ел. поща.

3 Данни за оператора на обекта – име на фирмата/организацията (лицензианта), адрес за кореспонденция, телефон, факс, ел. поща; под "оператор на обекта" се разбира лицето, което притежава лиценз или разрешение за обекта, независимо чия собственост е ЯМ в обекта.

4 Данни за притежателите и/или ползвателите на малки количества ЯМ (лицензиантите), които ползват обекта – име/имена на фирмите/организациите.

5 Един от следните видове ЯМ: обеднен уран, естествен уран, обогатен уран, плутоний-239, торий.

6 В тази колона се описва формата на ЯМ – химично съединение, радиоактивен източник, сплав, уред, приспособление, съдържащи ЯМ, включително биологични защиты, съдържащи ЯМ.

7 Кратко описание на целите, за които се използва ЯМ – например: биологична защита от обеднен уран, източник на йонизиращо лъчение за научни, учебни, калибровъчни или индустриални цели, включително данни за технологията (гама-облъчвател, дефектоскоп, калибровъчна апаратура, химично вещество за лабораторни цели и др.); посочва се информация дали материалът се изразходва при ползване (типичен пример са химикали, които съдържат посочените ядрени материали за лабораторни цели).

8 Данни за контейнерите или опаковките, в които се съхранява ЯМ (оловен контейнер, ампула, буркан и др.), с изключение на случаите, когато обеднен уран се използва за биологична защита (облъчвател, дефектоскоп, контейнер за съхранение или транспорт).

Приложение № 2

към чл. 9, ал. 1

Общо описание на площадката

Име на организацията

.....
Адрес на сградата/сградите или географски координати в случаите, когато сградата/сградите се намират извън населено място и няма/нямат адрес.

Отговорно лице за контакт, което се намира на обекта или е овластено да осигури достъп до обекта – име, длъжност, телефон, факс, ел. поща.

Отчетен период

.....

Пореден №	Помещение, в което се съхранява и/или използва ядрен материал ¹	Общо описание на помещението, площ ²	Сграда, площ ³	Общо опи- сград- включи- използв- съдърж-

(име и подпис на отговорното длъжностно лице)

Забележки:

1 Колоната трябва да съдържа номер на помещението и/или наименование на помещението по план на сградата или друг идентификатор, който да позволява еднозначното идентифициране на помещението върху плана/схемата/чертежа на сградата и/или етажа.

2 Колоната трябва да съдържа площта на помещението, неговото предназначение и съдържание.

3 Колоната трябва да съдържа номера на сградата по кадастралния план или друг идентификатор, който да позволява еднозначното идентифициране на сградата върху картата/схемата/чертежа на площадката.

4 Колоната трябва да включва:

а) приблизителните размери на сградата, броя на етажите и разгънатата етажна площ;

б) използването на сградата, включително в миналото, което би могло да повлияе на резултатите от взетите проби от инспекторите на

МААЕ, Европейската комисия и на агенцията;
в) съдържанието на сградата.

Приложение № 3
към чл. 22, ал. 2

Инвентаризационен опис

№ по ред	Инвентарна единица (бройка) ¹	Брой	Идентификационен номер ²	Маса/активност	Ядрен материал ³	Количество на ядрения материал ⁴	Собственик и/или ползвател ⁵	Проч...
1	2	3	4	5	6	7	8	

Забележки:

1 Инвентарна единица (бройка) може да са: различни видове и типове открити или закрити източници на йонизиращи лъчения, химично съединение, сплав, уреди, апарати и принадлежности с биологична защита от обеднен уран: дефектоскоп, колиматор, контейнер, облъчвател, радиационна глава и др.

2 Идентификационен номер може да е сериен номер, фабричен номер, а при липса на такъв – уникален инвентаризационен номер.

3 Ядрен материал – един от следните видове: обеднен уран, естествен уран, обогатен уран, плутоний, торий.

4 Оценено количество на ЯМ в инвентарната единица, като за уреди, апарати и принадлежности с биологична защита от обеднен уран се посочва оцененото количество ядрен материал в съответствие с процентното съдържание на обеднения уран в биологичната защита; когато става въпрос за химично съединение, се дава само масата на ЯМ, изчислена в съответствие с химичната формула на съединението; когато наличните данни за ЯМ са във вид на активност, масата на ЯМ се изчислява на основата на специфичната му активност.

5 Посочва се дали съответната инвентарна единица е: собственост на лицето, което подава информацията; отдадена е под наем или безвъзмездно на съответно лице; предмет е на споделено ползване.

6 Посочва се държавата на произход и организацията (фирмата), от която инвентарната единица е закупена/получена/отдадена под наем, и др. При придобиване на материала преди 2009 г. се посочва държавата на произход и по възможност организацията (фирмата), от която е придобит.

7 Представа се информацията относно обичайното местоположение

на ЯМ, доколкото някои от инвентарните единици, съдържащи ЯМ (дефектоскопи, контейнери), имат право да се съхраняват в повече от един обект. Особено внимание в тези случаи следва да се обърне на недопускането на "двойно деклариране" едновременно от страна на собственика и на ползвателя. В случаите на договори за ползване под наем, безвъзмездно ползване и други освен местоположението се посочва и организацията (фирмата) ползвател. В случаите, когато физическото или юридическото лице, което подава информацията, съхранява по силата на договор, споразумение и други инвентарни единици на друго физическо или юридическо лице, те се описват в забележка под таблицата, като информацията съдържа минимум реквизитите на колони две, три, четири, пет, осем и десет от таблицата.

В случаите, когато инвентарна единица не е налична по време на физическата инвентаризация поради временно изпращане на дефектоскоп, глава на облъчвател или контейнер с биологична защита, съдържаща обеднен уран, с цел ремонт, презареждане с нов радиоактивен източник, закупуване на нов радиоактивен източник, изпращане на използван радиоактивен източник обратно на производителя, инвентарната единица се включва в инвентаризационния опис и това обстоятелство се посочва в забележка към опис.